

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN DE HAVEN 225-255 — BLAUWE WEG 44 TE ANTWERPEN

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 803

Rapport opgemaakt door: Sander Pelsmaekers

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

Oktober 2018

Dossiernr. 24894

OE: 2018J97

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 Gemotiveerd advies

Het inschattingspotentieel tot kennisvermeerdering is gericht op het aantreffen van archeologische sequenties gaande van de steentijd tot de nieuwe tijden ter hoogte van Noord Natie Terminals in de Antwerpse Haven. Op dit industrieel gebied worden werken uitgevoerd in drie verschillende zones. Gezien de CAI-meldingen in de omgeving, kunnen er voornamelijk vondsten uit de middeleeuwen en Nieuwe Tijd verwacht worden. Er zijn echter een paar argumenten om rekening mee te houden.

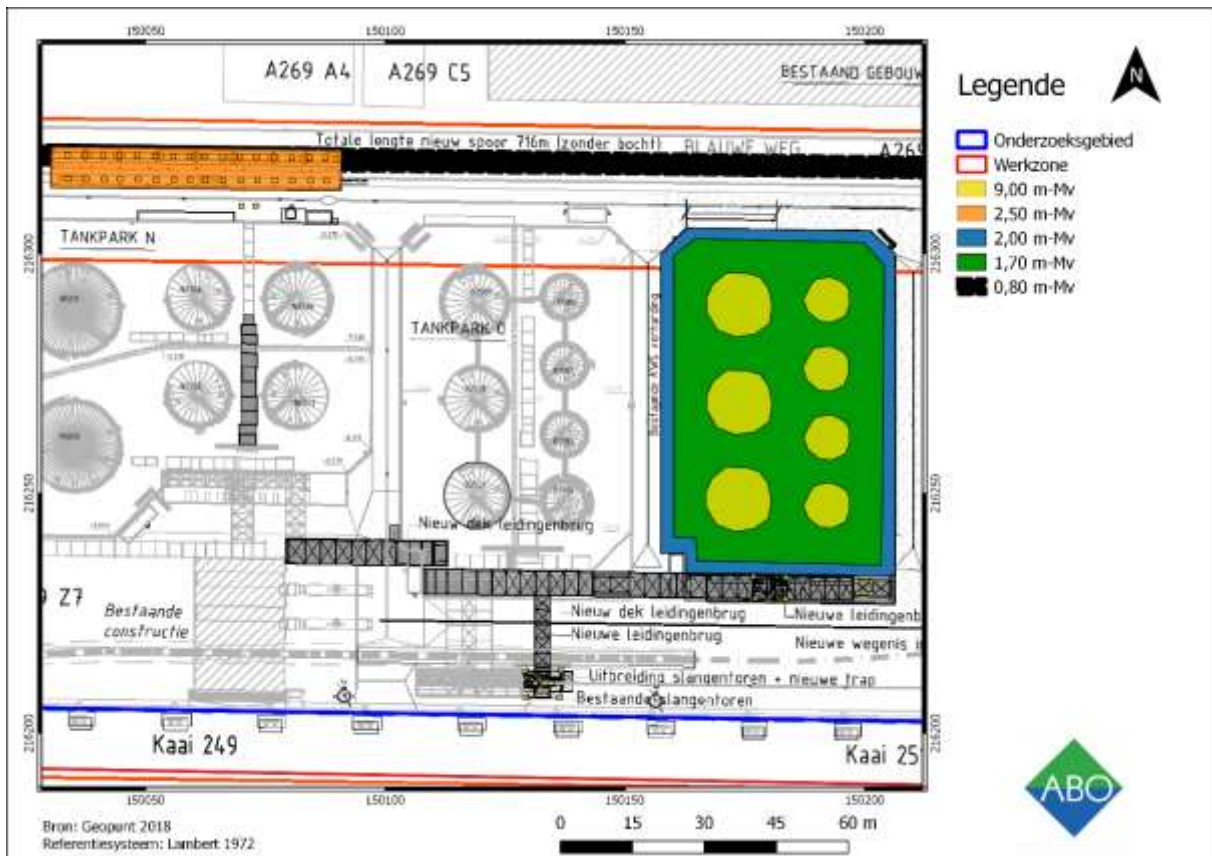
Met de aanleg van de Antwerpse haven is het terrein ter hoogte van het onderzoeksgebied sterk opgehoogd tussen 4,00 en 5,50 meter. Het originele polderlandschap is dus niet meer aanwezig ter hoogte van het huidige maaiveld. Verder is de bodem van het onderzoeksgebied ook nog eens verstoord door de bouw en afbraak van de aanwezige industriële installaties en hangars. Tot een diepte van ca. 4,00 tot 5,50 meter moet er dan ook geen *in situ* archeologisch erfgoed verwacht worden.

Op het onderzoeksgebied van ca. 270.000 m² wordt een totale bodemverstoring van ca. 5.930 m² voorzien. Dit komt neer op ongeveer 2,20% van het gebied dat geroerd zal worden. Ter hoogte van het Tankpark P (3.500 m²) wordt een funderingsplaat (ca. **2.750 m²**) tot een diepte van 1,70 m-Mv voorzien. De omliggende muur (ca. **750 m²**) komt tot een diepte van 2,00 m-Mv. De zeven tanks met een totale omvang van 800 m² worden naast de funderingsplaat ook gefundeerd met palen tot een diepte van 9,00 m-Mv. Deze **800 m²** aan palen bedraagt ongeveer 23% van het totale Tankpark P en ongeveer 0,30 % van het totale onderzoeksgebied. De rest van de verstoringen komen hier niet dieper dan de ophoging die in de haven aanwezig is. Verder wordt er een nieuwe leidingenbrug met een stuk slangentoren aangelegd en een ander stuk leidingenbrug uitgebreid. Enkel bij de nieuwe stukken wordt een ingreep in de bodem verwacht. De leiding, die zich op ca. 4,00 meter boven de grond zweeft, wordt door middel van enkele nieuwe zuilen ondersteund. Deze zuilen worden op hun beurt gesteund door paalfunderingen. De totale verstoring bedraagt hier **20,00 m²** tot een diepte van 9,00 m-Mv. De slangentoren wordt op gelijkaardige wijze gerealiseerd en vereist een bodemingreep van ca. **10,00 m²**. Alle verstoringen komen dieper dan de havenophoging, maar zijn zeer beperkt in omvang. De spoorweg heeft een oppervlakte van ca. **2.100 m²** met een verstoringsdiepte van 0,80 m-Mv. Het bijhorende laadstation krijgt 4 weegbruggen die in de grond worden gerealiseerd. Het laadstation met de weegbruggen heeft een oppervlakte van **300 m²**. Onder de 4 weegbruggen wordt een diepte voorzien van ca. 2,50 m-Mv. De fundering van het laadstation zal bestaan uit 32 paalfunderingen die tot een diepte gaan van 9,00 m-Mv. Er wordt ongeveer **32,00 m²** aan paalfundering voorzien. Een klein stuk leidingbrug in deze zone maakt ook nog eens een verstoring van maximum **5,00 m²** tot 9,00 m-Mv. De spoorweg zelf zal niet dieper gaan dan de opgehoogde lagen, terwijl de fundering van het laadstation en de palen van de leidingbrug wel dieper gaat. Ook hier is de omvang zeer beperkt (37,00 m²).

In totaal wordt er dus een bodemverstoring van 5.930 m² verwacht, waarbij 867,00 m² tot 9,00 m-Mv in de vorm van zeer verspreide paalfunderingen wordt aangelegd. Hierbij kan het archeologisch niveau worden aangesneden, aangezien de ophoging tot maximum 5,50 m-Mv gaat. De rest van de verstoringen, goed voor 5.063 m², gaan zeker niet dieper dan de ophoging van de haven. Ondanks dat enkele werkzaamheden dieper reiken dan de ophoging, is de spreiding van deze kijkvensters veel te

groot (de 800 m² van het Tankpark is bijvoorbeeld al opgesplitst in 3 ronde kijkvensters van 165 m² en 4 ronde kijkvensters van 78,5 m²) en de omvang veel te klein (paalfunderingen) voor verder archeologisch onderzoek.

Ondanks dat er wel degelijk meldingen zijn van archeologisch materiaal in de omgeving, is de kans op het aantreffen dus bijzonder klein omwille van de aanwezige ophoging. Waar de werken wel diep genoeg reiken, zijn de kijkvensters veel te klein (<165 m²) en te verspreid om aan verder onderzoek te doen. Op basis van deze argumenten wordt het potentieel tot kennisvermeerdering laag ingeschat en wordt er **geen verder onderzoek** geadviseerd.

Figuur 1: Detail van de verwachte dieptes voor de werkzaamheden. (Bron: NNT 2018).